

THAO TÁC LẬP LUẬN BÌNH LUẬN

Ví dụ 1

Anh/chị được giao viết một bài văn bình luận để tham gia diễn đàn do Đoàn Thanh niên nhà trường tổ chức với đề tài: “Lời ăn tiếng nói của một học sinh văn minh, thanh lịch”.

1. Xác định cách viết

- Bài viết tham gia diễn đàn nên là một bài văn bình luận vì:

+ Ở đây người viết cần đưa ra chính kiến, quan điểm của mình.

+ Đồng thời phải thuyết phục được mọi người rằng đó là quan điểm đúng, thái độ đúng, nên làm, nên nghe theo.

- Vấn đề cần bàn luận tập trung xoay quanh đề tài: “Lời ăn tiếng nói của một học sinh văn minh, thanh lịch”.

- Đề tài này có một số khía cạnh bàn luận chính sau:

+ Chống nói tục, chửi thề trong học sinh.

+ Học sinh cần biết nói “cảm ơn” và “xin lỗi”.

+ Học sinh nên biết dùng cách nói nhã nhặn mà không làm mất đi sự chân thành....

+ Học sinh cần biết “Lựa lời mà nói cho vừa lòng nhau”.

+ Văn minh, thanh lịch trên thế giới ảo

- Ta không nên bàn về toàn bộ vấn đề, vì:

- + Như vậy sẽ khó tránh khỏi việc nói chung chung, không sâu sắc.
- + Chỉ nên chọn bình luận về một khía cạnh của vấn đề.

Ví dụ 2:

Chọn một khía cạnh của đề tài để bình luận: Biết nói “cảm ơn” và “xin lỗi”.

DÀN Ý THAM KHẢO

I. Mở bài

Giới thiệu vấn đề: **Học sinh cần biết nói lời “xin lỗi” và “cảm ơn”**

II. Thân bài

1. Giải thích “xin lỗi, cảm ơn”

- “**Cảm ơn**” là lời bày tỏ thái độ biết ơn, cảm kích trước lời nói, hành động hay sự giúp đỡ của một ai đó đối với mình.
- “**Xin lỗi**” là lời bày tỏ thái độ ân hận, hối lỗi trước những sai lầm mình đã gây ra cho những người khác. Tùy theo hậu quả xảy ra mà lời xin lỗi có được tha thứ hay không.

2. Bàn luận

a. Vì sao phải “cảm ơn” và “xin lỗi”

- Người Việt Nam ta trọng tình trọng nghĩa, ngay thẳng, biết nói cảm ơn khi nhận ơn, biết xin lỗi khi mắc lỗi. Đó là một nguyên tắc đạo đức.
- Phải nói lời cảm ơn, xin lỗi để cái tâm được thanh thản, nhẹ nhàng...

- Cảm ơn, xin lỗi làm cho mối quan hệ xã hội trở nên gắn kết, gắn gũi và mọi người hiểu nhau hơn.

b. Biểu hiện của “xin lỗi” và “cảm ơn”

*** Cảm ơn**

- Bằng lời nói
- Bằng hành động
- Bằng thái độ

*** Xin lỗi**

- Bằng lời nói
- Có thái độ ăn năn hối lỗi trước hành động sai trái của mình.
- Có những hành động sửa lỗi.

c. Thực trạng

- Nhiều thanh niên hiện nay ngại nói “xin lỗi” và “cảm ơn”.
- Có nhiều người thờ ơ, vô cảm với người khác; văn hóa cảm ơn, xin lỗi ngày càng bị mai một.

d. Nguyên nhân

- Do đời sống xã hội ngày càng phát triển, lối sống vô cảm khiến người ta bớt quan tâm đến nhau, tính toán nhiều hơn.
- Thiếu sự giáo dục từ nhỏ

e. Hậu quả

- Hành động này tạo ra những con người chai lỳ, vô cảm, khiến cho xã hội mất đi sự gắn kết.
- Những đứa trẻ không biết “cảm ơn”, “xin lỗi” khi lớn lên sẽ trở thành những người vô ơn, thiếu văn hóa.

3. Liên hệ bản thân

- Bạn thấy mình đã biết nói lời cảm ơn hay xin lỗi chưa?
- Suy nghĩ của riêng bạn (tán thành hay phản đối?)

III. Kết bài

- Nêu ý nghĩa của “cảm ơn” và “xin lỗi”.
- Thể hiện ý kiến của mình về những vấn đề này.

2. Diễn đạt một luận điểm trong phần thân bài của dàn ý vừa lập ở trên

Thực trạng nói lời “cảm ơn” và “xin lỗi” trong học sinh ngày nay.

ĐOẠN VĂN THAM KHẢO

Một sự thật đáng buồn là văn hóa “xin lỗi” và “cảm ơn” của người Việt Nam nói chung và học sinh thanh niên nói riêng ngày càng có chiều hướng đi xuống. Giới trẻ dường như không còn có phản xạ “cảm ơn” khi nhận được sự giúp đỡ từ người khác. Điều này có thể dễ dàng nhìn thấy, nghe thấy khi các bạn trẻ giao tiếp với nhau và với những người xung

quanh. Chẳng hạn khi mua hàng, nhiều bạn trẻ thường có suy nghĩ rằng, họ bỏ tiền ra để mua dịch vụ, vì thế, người bán hàng cần “cảm ơn” họ chứ họ không cần thiết phải nói lời “cảm ơn”. Suy nghĩ sai lệch này chắc hẳn đã và đang được tư duy bởi phần lớn giới trẻ hiện nay. Tương tự như vậy, hiện nay cũng không còn nhiều bạn trẻ biết nói lời “xin lỗi”. Ta từng bắt gặp nhiều trường hợp có bạn khi lỡ va quệt vào người tham gia giao thông, thay vì nói lời “xin lỗi” thì lại quay ra mắng chửi thậm tệ như “không biết đi à”, “mắt để đâu đấy”, thậm chí còn có tình gây sự, ăn vạ đòi bồi thường....

Nguyên nhân của thực trạng học sinh ít biết nói lời “cảm ơn” và “xin lỗi”

ĐOẠN VĂN THAM KHẢO

Nguyên nhân của tình trạng này một phần được đổ lỗi do sự bùng nổ của công nghệ thông tin. Con người ngày nay thường dành quá nhiều thời gian cho những thiết bị điện tử hiện đại như: smartphone, ipad, laptop, ti vi... Thay vì ra đường gặp gỡ và tăng cường khả năng giao tiếp, hầu hết mọi người quen lựa chọn ở nhà để nói chuyện với bạn bè qua điện thoại, nhắn tin Để rồi bản tính con người từ đó cũng bớt thiện lương hơn do ít được đặt trong tình huống giao tiếp trực diện. Những lời “xin lỗi”, “cảm ơn” chẳng còn có cơ hội được thể hiện chức năng. Hơn nữa, phải thừa nhận một điều rằng, từ trước tới nay, việc giáo dục chuẩn mực ứng xử cũng ít được quan tâm. Một số phụ huynh dành thời gian đi kiếm tiền nhiều hơn là dạy dỗ con trẻ cách cư xử sao cho phải phép. Những lớp kỹ năng sống mở ra chỉ phần nào khoa lấp được sự thiếu thốn về mặt giáo dục nhân cách. Tuy nhiên, cũng không phải đứa trẻ nào cũng được uốn nắn một cách bài bản và kịp thời trong môi trường chuyên nghiệp như vậy. Hơn nữa, việc không nói lời “cảm ơn” hay “xin lỗi” cũng không gây ảnh hưởng ngay đến các mối quan hệ nên con người có chiều hướng xao nhãng, dễ dàng bỏ qua. Từ đó, dẫn đến việc nhiều người không có thói quen nói “xin lỗi” và “cảm ơn” trong những tình huống cần thiết. Tồi tệ hơn, có những trường hợp bị ảnh hưởng bởi cách giáo dục ứng xử tiêu cực nên lâu dần đã tạo thành bức tường ngăn cách với thế giới, thu hẹp khả năng giao tiếp và ứng xử của cá nhân đó. Chính vì thế mà hai từ “cảm ơn” và “xin lỗi” tưởng chừng như đơn giản nhưng lại có quá nhiều lý do để ngăn cản chúng ta nói ra....

ĐỀ BÀI 2. LUYỆN VIẾT ĐOẠN BÌNH LUẬN (về hiện tượng đang được xã hội quan tâm: Bảo vệ môi trường)

ĐOẠN VĂN THAM KHẢO

1. Thực trạng môi trường hiện nay

Thực trạng ô nhiễm môi trường đang diễn ra rất nghiêm trọng. Trước hết là ô nhiễm nguồn không khí: các nhà máy đã và đang thải ra môi trường không khí một nguồn cacbonnic khổng lồ, các loại axit, các loại khí gây hiệu ứng nhà kính, khói bụi xe hơi và các loại động cơ khác. Rồi ô nhiễm nguồn nước: hiện nay thế giới và đặc biệt là Việt Nam đã bị ô nhiễm nguồn nước, nhu cầu về nước uống và nước sinh hoạt ở nhiều vùng miền đang bị thiếu nghiêm trọng. Rất nhiều cánh rừng phòng hộ, rừng đầu nguồn bị chặt phá, đốn hạ không thương tiếc bởi chính bàn tay của con người. Sẽ là không đầy đủ nếu ta không kể đến một thực trạng nữa là ô nhiễm nguồn đất: đất đai ngày càng bị thoái hoá, bị rửa trôi, bị khô cằn; rác thải công nghiệp, rác thải sinh hoạt, rác thải y tế ngày một gia tăng...

2. Nguyên nhân dẫn đến ô nhiễm môi trường hiện nay

Có nhiều nguyên nhân khiến cho môi trường sống của chúng ta bị ô nhiễm. Nguyên nhân chính là do ý thức của con người-họ không biết và không tôn trọng luật pháp bảo vệ môi trường. Tình trạng chặt phá rừng đầu nguồn, rừng phòng hộ diễn ra hàng ngày khiến diện tích rừng bao phủ bị giảm nghiêm trọng. Chỉ vì lợi nhuận kinh tế trước mắt mà nhiều công ti, nhà máy, xí nghiệp đã bất chấp luật pháp thải ra môi trường một lượng lớn nước thải công nghiệp chưa qua xử lí, rác thải công nghiệp, rác thải y tế, rác thải sinh hoạt không phân huỷ được,...Hiện nay, nhận thức của nhiều người về ô nhiễm môi trường còn rất hạn chế... Trong khi đó luật pháp Nhà nước chưa thực sự nghiêm minh, chế tài chưa đủ mạnh để ngăn chặn mọi sự vi phạm pháp luật về bảo vệ môi trường... Việc giáo dục ý thức giữ gìn, bảo vệ môi trường sống chưa được quan tâm đúng mức, chưa được tổ chức thường xuyên. Mặc dù trên các phương tiện thông tin đại chúng vẫn có những chương trình kêu gọi ý thức bảo vệ môi trường nhưng chúng quá ít ỏi, không đáp ứng được nhu cầu tìm hiểu và học hỏi của người dân. Do đó mà trình độ hiểu biết của người dân còn thấp dẫn đến thái độ tuân thủ nội quy nơi công cộng chưa đi vào nề nếp, ý thức bảo vệ môi trường chưa cao...

3. Hậu quả của ô nhiễm môi trường hiện nay

Ô nhiễm môi trường đã và đang gây ra nhiều tác hại lớn. Trước hết là đối với sức khỏe: không khí ô nhiễm có thể giết chết nhiều cơ thể sống trong đó có con người. Ô nhiễm ozone có thể gây bệnh đường hô hấp, bệnh tim mạch, viêm họng, đau ngực, tức thở. Ô nhiễm nguồn nước gây ra hơn 14.000 cái chết mỗi ngày, mà chủ yếu do ăn uống bằng nước bẩn chưa được xử lý. Các chất hóa học và kim loại nặng nhiễm trong thức ăn nước uống có thể gây ung thư không thể chữa trị. Đối với hệ sinh thái: lưu huỳnh điôxit và các ôxít của nitơ có thể gây mưa axit làm giảm độ PH của đất. Đất bị ô nhiễm có thể trở nên cằn cỗi, không thích hợp cho cây trồng. Điều này sẽ ảnh hưởng rất nhiều đến các cơ thể sống khác. Khí CO₂ sinh ra từ các nhà máy và các phương tiện giao thông còn làm tăng hiệu ứng nhà kính, làm Trái Đất ngày một nóng dần lên, các khu sinh thái sẵn có dần bị phá hủy...

4. Biện pháp bảo vệ môi trường hiện nay

Ô nhiễm môi trường gây ra nhiều tác hại nghiêm trọng nên cần có những biện pháp để ngăn chặn. Bản thân con người phải ý thức được những tác hại to lớn khi môi trường ô nhiễm. Hệ thống pháp lý, chế tài của Nhà nước cần nghiêm minh hơn để xử phạt thích đáng các cá nhân và tổ chức vi phạm. Nhà trường cần phối kết hợp với các ban ngành thường xuyên nhắc nhở, tuyên truyền, kiểm tra ý thức tự giác của học sinh về việc giữ gìn vệ sinh, bảo vệ môi trường. Nhà trường cũng nên có những hình thức khiển trách đúng mức đối với những học sinh có thói quen vứt rác bừa bãi, chặt bẻ cây xanh. Bên cạnh đó, chúng ta cũng cần chú ý giáo dục ý thức cộng đồng về bảo vệ môi trường. Trong thời gian gần đây, chúng ta thường được nghe nói đến phong trào "Giờ Trái Đất". Đó cũng là một trong những hoạt động thiết thực để góp phần bảo vệ môi trường. Đặc biệt là các giải pháp này chúng ta cần phải thực hiện một cách đồng bộ, thường xuyên, liên tục để khắc phục những hậu quả của sự ô nhiễm môi trường. Từ đó tạo ra môi trường sống trong lành cho con người.....